

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2011 m. birželio 9 d. Nr. *AVL-555*
Vilnius

Posėdžio data ir vieta: 2011 m. birželio 9 d. 15.00–16.20 val., Vidaus reikalų ministerija, Šventaragio g. 2, Vilnius.

Posėdžio pirmininkas: Raimundas Palaitis, vidaus reikalų ministras, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos (toliau – VESK) pirmininkas.

Posėdžio sekretorė: Olga Jurkevičienė, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) Civilinės saugos valdybos Pasirengimo nelaimėms ir perspėjimo skyriaus vyriausioji specialistė.

Posėdžio dalyviai:

VESK nariai:

Raimundas Palaitis – vidaus reikalų ministras, VESK pirmininkas;
Mindaugas Ladiga – vidaus reikalų viceministras, VESK pirmininko pavaduotojas;
Audrius Klišonis – sveikatos apsaugos viceministras;
Tomas Karpavičius – Susisiekimo ministerijos kancleris;
Romualdas Vaišnoras – Valstybės saugumo departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas;

Igalioji asmenys:

Aistė Pikiotienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Bendrųjų reikalų departamento direktorė;

Rolandas Masilevičius – Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento direktorius;

Vytas Kaziliūnas – PAGD direktoriaus pavaduotojas;

Valentinas Novikovas – Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos vado pavaduotojas;

Renatas Požėla – policijos generalinio komisaro pavaduotojas;

Aleksiejus Gaiževskis – Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo Operacijų valdybos J3 Operacijų kovinės paramos skyriaus viršininkas;

Kiti asmenys:

Jūris Targonskas – PAGD Civilinės saugos valdybos viršininkas;

Eglė Burbienė, Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro direktoriaus pavaduotoja;

Romualdas Brusokas, Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos direktorius;

Virginijus Keturka, Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Cheminių tyrimų skyriaus vedėjas (vyriausiasis chemikas);

Tomas Žilinskas, Vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos departamento direktorius;

Vytautas Bakasėnas, Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktorius;

Rolanda Lingienė, Vilniaus visuomenės sveikatos centro direktorė.

DARBOTVARKĖ:

1. Situacija, susidariusi dėl medicininių atliekų Vilniaus mieste.
2. Situacija, susidariusi dėl medicininių atliekų kitose Lietuvos savivaldybėse.
3. Dėl laboratorinių tyrimų (gyvenamosios aplinkos oro monitoringo) organizavimo ir vykdymo.
4. Diskusijos, nutarimo svarstomais klausimais priėmimas.

VESK pirmininkas vidaus reikalų ministras Raimundas Palaitis pasveikino VESK posėdžio dalyvius, padėkojo jiems už atvykimą, supažindino su darbotvarke ir pradėjo posėdį.

1. SVARSTYTA.

Situacija, susidariusi dėl medicininių atliekų Vilniaus mieste.

Pranešėja Rolanda Lingienė supažindino posėdžio dalyvius su situacija, susidariusia dėl medicininių atliekų Vilniaus mieste: kur Vilniuje yra kaupiamos medicininės atliekos, kur jos laikomos, ir kaip turėtų būti valdoma situacija siekiant išvengti pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų plitimo (pranešimas pridedamas). Šiuo metu Vilniuje sukaupta daugiau kaip 50 tonų infekuotų medicininių atliekų, laikomų nuo 2011 m. gegužės 17 d. Probleminiai objektai – tai VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos (Santariškių g. 2), UAB „Senovė“ medicininių atliekų sandėlis (Kuro g. 2) ir SĮ „Gydomoji gamyba“ (Vasaros g. 5). Šiuose objektuose medicininės atliekos kaupiamos netinkamomis sąlygomis. Atlikus patikrinimus, UAB „Senovė“ medicininių atliekų sandėlyje ir SĮ „Gydomoji gamyba“ sandėlyje konstatuotas užkrečiamųjų ligų židiny. Šių sandėlių patalpose personalui uždrausta lankytis neturint asmeninės apsaugos priemonių. Susidariusiai situacijai spręsti sušauktas Vilniaus m. savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos posėdis, kurio metu visuose trijuose medicininių atliekų saugojimo objektuose užfiksuotas ekstremalusis įvykis. Paskelbus jį, Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas 2011 m. birželio 8 d. leido UAB „Senovė“ laikinai deginti susikaupusias medicininės atliekas, kol nebus nustatytas kitas šių atliekų tvarkymo būdas.

Nustatytas medicininių atliekų sudeginimo prioritetų eiliškumas: pirmiausia VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos, vėliau – UAB „Senovė“ ir SĮ „Gydomoji gamyba“.

Audrius Klišonis pažymėjo, kad situacija išsispęstų, jeigu medicininės atliekas būtų galima ne deginti, o naikinti autoklavo įrenginio pagalba. Visoje Lietuvoje per parą susidaro apie 4 tonas medicininių atliekų, ir jų deginimo poreikius patenkintų vienas autoklavo įrenginys, tačiau jam įrengti būtina atlikti poveikio aplinkai vertinimą, kas užtruktų apie 8 mėnesius. Rolandas Masilevičius atkreipė dėmesį, kad siekiant išspręsti susidariusią situaciją poveikio vertinimą skubos tvarka įmanoma atlikti per 1–2 mėnesius.

2. SVARSTYTA.

Situacija, susidariusi dėl medicininių atliekų kitose Lietuvos savivaldybėse.

Vytautas Bakasėnas supažindino posėdžio dalyvius su medicininių atliekų tvarkymo asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2011 m. birželio 9 d. duomenimis (pranešimas pridedamas). Šiuo metu Lietuvoje, be Vilniaus apskrities, šiose įstaigose yra sukaupta daugiau kaip 17 tonų medicininių atliekų: Klaipėdos apskrityje – 5,5 t, Kauno – 4,174 t, Utenos – 1,882 t, Šiaulių – 1,652 t, Panevėžio – 1,594 t, Telšių – 1,445 t, Alytaus – 0,512 t, Tauragės – 0,3 t. Šias atliekas asmens sveikatos priežiūros įstaigos dar gali laikinai saugoti nuo 1 savaitės iki 1 mėnesio, didesnė dalis įstaigų (išskyrus 20) tai galės daryti iki birželio pabaigos, tačiau vėliau kils atliekų naikinimo problema. Vytautas Bakasėnas pažymėjo, kad medicininių atliekų naikinimas gali būti vykdomas trimis būdais: atliekas deginant, apdorojant jas mikrobangų krosnyje arba dezinfekuojant.

Audrius Klišonis atkreipė dėmesį, kad susidariusiai situacijai šalyje stabilizuoti reikės maždaug 70 dienų.

3. SVARSTYTA.

Dėl laboratorinių tyrimų (gyvenamosios aplinkos oro monitoringo) organizavimo ir vykdymo.

Romualdas Brusokas supažindino posėdžio dalyvius su laboratorinių tyrimų (gyvenamosios aplinkos oro monitoringo) organizavimu ir vykdymu (pranešimas pridedamas). Medicininių atliekų deginimas galimas tik laikantis šių sąlygų: išmetamų teršalų ribinės vertės negali viršyti Atliekų deginimo aplinkosauginiuose reikalavimuose nustatytų į aplinkos orą išmetamų teršalų ribinių verčių. Nustačius, kad aplinkinių gyvenamųjų namų vietovių gyvenamosios aplinkos oro tyrimų rezultatai viršija leistinas normas arba išmetamų teršalų koncentracijos viršija ribines vertes, būtina nedelsiant keisti atliekų deginimo procesą, o nepavykus pasiekti nustatytų didžiausių leidžiamų koncentracijų, atliekų deginimą būtina nedelsiant sustabdyti.

UAB „Senovė“ laikinai leidus deginti nuo gegužės 17 d. susikaupusias medicininės atliekas, Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija planuoja atlikti gyvenamųjų patalpų oro

tyrimus individualiajame name Jočionių g., netoli atliekų deginimo vietos, taip pat gyvenamosios aplinkos oro tyrimus trijose vietose teritorijoje prie šio gyvenamojo namo, taip pat visuomeninių patalpų oro tyrimus lopšelyje darželyje „Žemuogėlė“ Architektų g. 108 ir teritorijoje prie jo (trijose vietose). Mėginius planuojama imti 3 dienas iš eilės visuose 8 taškuose pirmosiomis atliekų deginimo dienomis ir vieną kartą per savaitę visuose 8 taškuose visą deginimo laikotarpį. Mėginius sunkiesiems metalams nustatyti planuojama imti 1 kartą per 2 savaites nuo atliekų deginimo pradžios. Taip pat Romualdas Brusokas pažymėjo, kad tyrimus planuojama atlikti tiek savaitių, kiek tęsis atliekų deginimas. Atliekant tyrimus 1 kartą per savaitę atliekų deginimo laikotarpiu, reikalinga 12 709,60 Lt, o kiekvienam sekanciam savaitiniam laikotarpiui reikalinga papildomai po 1 738,40 Lt. Prognozuojama, kad tyrimus reikės atlikti 3 mėnesius.

Raimundas Palaitis užklausė, kam bus naudojamos šios lėšos. Romualdas Brusokas atsakė, kad jos naudojamos reagentams, ir šie tyrimai bus pradėti nuo birželio 10 d. Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija šiuo metu turi reagentų atsargų maždaug 2 savaitėms.

Audrius Klišonis pažymėjo, kad neatlikus šių tyrimų nebūtų galima nustatyti žalos gyventojams ir aplinkai.

4. Diskusijos, nutarimo svarstomais klausimais priėmimas.

Aistė Pikiotienė užklausė, ar yra numatyti veiksmai, kurių reikės imtis, jei teršalų koncentracija patalpose ar ore viršys nustatytas normas ir reikės stabdyti atliekų deginimą. Audrius Klišonis atsakė, kad reikės keisti deginimo technologiją, ir būtų galima paleisti turimą atliekų smulkinimo įrenginį, kuris susmulkintų iki 4 tonų atliekų per parą. Audrius Klišonis informavo, kad paleidus tokį įrenginį, ekstremaliąją situaciją likviduoti būtų galima per 1 mėnesį.

Rolandas Masilevičius pasiūlė apsvarstyti galimybę UAB „Toksika“ teritorijoje pastatyti atliekų smulkinimo įrenginį ir jį naudoti valstybės reikmėms. Audrius Klišonis atsakė, kad toks įrenginys yra pastatytas UAB „Senovė“. Mindaugas Ladiga užklausė, kokiomis sąlygomis ši įmonė naudosis įrenginiu. Rolandas Masilevičius atsakė, kad įmonė turi vykdyti nuolatinę taršos stebėseną, kurią atlikti gali tik akredituota laboratorija.

Audrius Klišonis supažindino dalyvius su medicininių atliekų tvarkymo ciklu: pirmiausia asmens sveikatos priežiūros įstaiga kaupia šias atliekas, jas perduoda vežėjui (viso yra 4 vežėjai, galintys gabenti šias atliekas), o vežėjas – naikintojui. Lietuvoje dvi įmonės turėjo teisę naikinti medicinines atliekas – tai UAB „Senovė“ (jos licencijos galiojimo laikas pasibaigęs) ir UAB „Toksika“ (jos veikla sustabdyta). Dėl to, kad nei viena įmonė šiuo metu negali deginti atliekų, ir susidarė antisanitarinės sąlygos atliekų saugojimo vietose, o susidarius epidemijos židiniui, atliekas išvežti draudžiama. Viso per metus Lietuvoje reikia 8 mln. Lt medicininių atliekų tvarkymui.

Jūris Targonskas pažymėjo, kad būtina nustatyti prioritetus, kurios medicininės atliekos turėtų būti tvarkomos pirmiausia, sudaryti tokių atliekų naikinimo grafiką, kontroliuoti jo vykdymą, nedelsiant imtis kitų veiksmų susidariusiai situacijai spręsti. Tam būtina paskirti ekstremaliosios situacijos operacijų vadovą ir aktyvuoti Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, kuris savo darbui galėtų pasitelkti specialistus ir ekspertus iš kitų institucijų.

Raimundas Palaitis apibendrino posėdžio metu svarstytus klausimus.

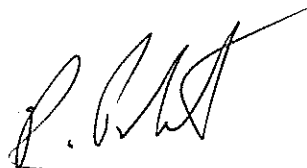
NUTARTA:

1. Siūlyti Ministrui Pirmininkui paskirti sveikatos apsaugos viceministrą Audrių Klišonį ekstremaliosios situacijos operacijų vadovu.

2. Nustatyti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės gegužės 8 d. paskelbtą ekstremaliąją situaciją valdys Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

PRIDEDAMA: Pranešimai, 19 lapų.

Vidaus reikalų ministras,
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
ekstremaliųjų situacijų komisijos pirmininkas

Raimundas Palaitis

Posėdžio sekretorė

Olga Jurkevičienė